

ՄՆԱԽՆԴԻ ԲԱԺԻՆԵՐIII. — ՔՐԱՅԻՆ ՄՆԴԱԿԱՊՀԱՇՈՒԹԻՒՆ

Այս մեթոտին նպատակն է առաջ միզեցնել, աղը նուազեցնել: Միեւնոյն ատեն գործարանները հանդիսաւ ձգել Անհետացնել աղիքներու քացախումին ու թունաւորումին արդիւնքները:

Գէտք չէ մոռնալ, որ, երբ 1500 կրամ ջուր խմէք (առանց ուրիշ սնունդի), կը միզէք 1100 կրամ: Խսկ երբ 800 կրամ խմէք, կը միզէք 600 կրամ:

Այսպիսի ծոմապահութիւն մը պէտք է տեսէ 4—8 օր: Ենթական կը խմէտ ստանալով միայն եռացեալ ջուր, — կլիխանի, Վալսի հանքաջուրերը, կաթնաշաքարով (*lactose*) խառն ջուր 30 կրամ մէկ լիթր ջուրի մէջ: Տաք բուսաջուրեր (*թէյ, թմբի*):

Առաջին շրջանէն յետոյ (4—8 օր), 1—2 օրի չափ տալ բանձարեղէնի խաշջուր, որուն քիչ առ քիչ կարելի է աւելցնել գինի, շաքար և ալիւր: Աւելի յետոյ սկսիլ սնունդ տալ, կաթ (քիչ առ քիչ), մածուն, բուսապուր, խիւսապուր, հայսապուր, (*շէհըիչ, եւայլն*), պատուզ:

Այս մեթոտը կը գործադրուի երիկամներու, սիրտի և երակնեներու հիւանդութեանց, աղիքներու և ստամոքսի արիւնահոսութեանց, ստամոքսի սուր բորբոքումներու, փոխումի, երախաններու փորհարութեան, և գանազան սուր հիւանդութեանց (ժանատենդեր, եւայլն) ընթացքին:

Բժ. եր. ԳՐԳՈՅԵԱՆ

ԶԱԱՆ ԻՒՂԻՆ ՄԱՍԻՆ. — կարելի չէ ուրանալ ծկան իւղին բարերար յատկութիւնները: Բայց նոյնպէս կարելի չէ անտեսել անոր ... անպատճիութիւնները, եթէ ոչ վնասները՝ Պատանիներ կան, որ լաւ կը մարսնել եւ կ'իւրացնեն ծկան իւղը, ուրիշներ՝ ոչ այնքան լաւ: Այնպէս որ առանց քժիշկին յանձնարարութեան, խելք չէ ծըկան իւղ տալ մանուկիներուն, դարմանելու համար անոնց նիհարութիւնը կամ ուժաթափութիւնը: Ցանցի մայրերը, կարծելով թէ որ քան շատ ծկան իւղ տան, այնքան աւելի ուժ կուտան իրենց զաւկին, չափազանցութեան գացած են՝ պատճառ դառնալով անոնց ներքին գործարաններու խանգարման եւ երբեմն՝ մահուան: Չափահամնիւրն ալ այդ վսասարեր սխալը կը գործեն նիհարութեան կամ անուժութեան ուելէ պարագայի առատ ծկան իւղ գործածելով եւ շատ անգամ ալ աւելի կը նիհարնան եւ կը տկարանան, յոգնեցնելով իրենց ստամոքսը եւ լեարդը: դեռ մը որ օգտակար է, կրնայ վսասակար ալ րլալ, եթէ չափը չգիտցուի: Այժմ հաստատուած է որ ծկան իւղը հրաշալի դեղ մըն է, պարագային հասթատ: Եւ որ կ'ազդէ աւելի իր որակով քան քանակով: Բժիշկներուն կ'իյնայ թէ ո՞ր մանուկներուն ծկան իւղ պէտք է տալ, ո՞քան եւ մինչեւ ե՞րբ: